

2. విండోస్ వాడుకలో మెలుకువలు

విండోస్ అంటే ఏమిటి?

విండోస్ అంటేసాధారణ పరిభాషలో కిటికీలు అని అర్థం. కంప్యూటర్లలోఉన్న విండోస్ కూడ బటన్ నొక్కగానే కిటికీల్లాగ తెరచుకొని దృశ్యాల్ని చూపినట్లుగా మనకు పలు విషయాలను చూపిస్తుంటాయి. ఇందులో వివిధ ప్రోగ్రాములకు సంబంధించిన విషయాలే గాక, ఫోటోలు, చలనచిత్రాలు కూడ చూడవచ్చును.

విండోస్లో ప్రతి కమాండ్కి ఓ ప్రత్యేకమైన బొమ్మ ఉంటుంది కాబట్టి ఆ బొమ్మ మీద పాయింటర్ని వుంచి నొక్కితే బొమ్మలోపల వున్న సమాచారం ఓ తలుపులా తెరుచుకొని మనముందు ప్రత్యక్షమవుతుంది. విండోస్లో ఆ బొమ్మలనే కంప్యూటర్ పరిభాషలో ఐకాన్స్(ICONS) అంటారు. ఈ బొమ్మలను కీబోర్డులోని బటన్లతో కాకుండా మౌస్మీద వేలుతో నొక్కితే చాలు. వెంటనే రకరకాల ఐకాన్ (బొమ్మలు) మన ముందు వుంటాయి. విండోస్లోని ఒక్కో బొమ్మ ఒక్కో ప్రోగ్రాం లేదా ఒక్కో ఫైలుకు సంబంధించినదై వుంటుంది. దాంతో మనకు కావల్సిన బొమ్మలోని విషయాన్ని మనం తిరిగి మౌస్ సహాయంతో సంబంధిత బొమ్మ మీదనున్న పాయింటర్ నొక్కడం ద్వారా పొందగలం. అలా విండోస్లో బొమ్మల(GRAPHICAL) తో కంప్యూటర్ను ఉపయోగించే వారిని(USER) అనుసంధానించడం(INTERFACE) వల్ల దీనికి GRAPHICAL USER INTERFACE అనిపేరు వచ్చింది.

2.1. విండోస్ యొక్క లక్షణాలు (FEATURES OF WINDOWS)

విండోస్ని ఆపరేట్ చేయడం చాలా తేలికైన పద్ధతి అని ఇంతకు ముందే చదివాం. దీనిని పిల్లలు సైతం ఆపరేట్ చేయవచ్చు. అలాంటి అద్భుత ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్ అయిన విండోస్ లక్షణాలు చూద్దాం.

1. విండోస్లో డాస్ ఆపరేటింగ్ సిస్టంలోవలే అన్ని ఆదేశాలు(COMMANDS) గుర్తుంచుకోవల్సిన అవసరం లేదు. పైగా ఆదేశాన్ని మొత్తం టైపు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. విండోస్లో బొమ్మలు (ICONS), మరియు మెనూ(MENU) ల ఆధారంగా ఆదేశాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు.

2. విండోస్లో తెరమీద డాక్యుమెంట్ సైజ్ని పెంచుకోవడానికి లేక తగ్గించుకోవడానికి సౌలభ్యం ఉంది.

3. విండోస్లో ఒకేసారి రెండు మూడు అప్లికేషన్స్లో తేలికగా పనిచేసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు మనం యం.ఎస్.వర్డ్లో ఉన్నామనుకోండి. ఉన్నట్లుండి ఎం.ఎస్.ఎక్సెల్ లోని డాక్యుమెంట్తో పని పడిందనుకోండి. అప్పుడు రెండింటినీ తెరమీద ప్రక్క ప్రక్కన వుంచి పనిచేసుకోవచ్చు. దీనినే **Multiple windows** లేదా **Multi Tasking facility** అంటారు.

4. విండోస్లో పైళ్ళని తెరవాలంటే ఒక మెనూ నుండి మరొక సబ్ మెనూలోకి వెళ్ళాలి. ఉదాహరణకు మనం ఇంట్లో బెడ్రూంకి వెళ్ళాలంటే ముందుగా ద్వారం నుండి డ్రాయింగ్ రూమ్, అక్కడ్నుంచి హాల్లోకి, తద్వారా బెడ్రూమ్లోకి ప్రవేశించినట్లుగా విండోస్లో మీకు కావల్సిన ప్రధాన విభాగం మీద క్లిక్ చేస్తే మరో

విభాగం కనిపిస్తుంది. అక్కడనుండి మరో ఉప విభాగానికి వెళ్ళి మీకు కావల్సిన ఫైలు లేదా ఫోల్డర్ ని ఎన్నుకోవచ్చు. (విండోస్లో డైరెక్టరీని “ఫోల్డర్” అంటారు.)

5. అలాగే విండోస్ని మూసేయాలంటే తిరిగి మొదలు (START పాయింట్)కే రావాలి. అంటే మూలనున్న గదులను దాటుకుంటూ ప్రధాన గదిలోకి వచ్చి ద్వారం (ఎంట్రన్స్) దాటినట్లుగా అన్నీ సబ్ మెనూలు మూసేసి మెయిన్లోకి వచ్చి అక్కడ Shut Down Computer మీద క్లిక్ చేయాలి.

6. విండోస్లో ఒక ఫైలు లేదా ఫోల్డర్(డైరెక్టరీ) ని తెరవడానికి ఒకటి కంటే ఎక్కువ ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతులు వుండవచ్చు. ఒక పద్ధతి ద్వారా ఫైలు తెరవడం మర్చిపోతే లేదా సౌలభ్యంగా లేకపోతే ఇతర పద్ధతుల ద్వారా చేయవచ్చు.

7. ఒక్కోసారి విండోస్లో మీరు ఏదైనా ఫైలునుగాని, డైరెక్టరీగాని, ఎక్కడుందో మర్చిపోయారనుకోండి. అప్పుడు విండోస్లో మీకు ఆఫైలుగాని, డైరెక్టరీగాని ఎక్కడుందో తెలుసుకోవాలంటే ఫైండ్ (Find) అనే కమాండ్ ద్వారా తెలుసుకొనే సదుపాయం ఉంది.

8. కంప్యూటర్ని మనం ఆపరేట్ చేస్తున్నప్పుడు మధ్యలో మనకు సందేహాలు వస్తుంటాయి. వాటిని నివృత్తి చేసుకోవడానికి ప్రక్కన మనిషిగాని, పుస్తకాలుగాని సమయానికి లభ్యం కాకపోవచ్చు. అలాంటి సమయంలో మనకు సాయపడటానికి విండోస్లో హెల్ప్(Help) అనే మెనూ వుంది.

2.2. విండోస్ని తెరవడం ఎలా?

కంప్యూటర్ ఆన్ చేయగానే మొదటగా మీకు కాన్సిగరేషన్, లోడింగ్ మొదలైన చర్యలు ముగిశాక ఈ క్రింది విధంగా ఉన్న బొమ్మ కనిపిస్తుంది. మీరు విండోస్లోకి ప్రవేశించారన్నమాట.

2.3. మౌస్ (MOUSE) ని ఉపయోగించడం ఎలా?

ముందుగా మౌస్ని చేతిలోకి తీసుకొని దానిని అడుగుభాగం నుండి కదిలించండి. మీరలా కదిలిస్తున్నప్పుడు కంప్యూటర్ తెరమీద బాణం గుర్తుగల పాయింట్ కన్పిస్తుంది. మనకు కావల్సిన ఐకాన్ రాగానే పాయింట్ని ఆ గుర్తుమీద వుంచి మౌస్ని చేతితో నొక్కితే చాలు. ఆ విండోస్ విచ్చుకొని అందులో వున్న ఫలితాలు మన కళ్ళముందు సాక్షాత్కరింప చేస్తాయి.

మౌస్ బటన్ ప్రెస్ చేసి, రిలీజ్ చేయడాన్నే క్లికింగ్ (Clicking) అంటారు. విండోస్లో ఏదైనా ఐటమ్ ని సెలెక్ట్ చేయడానికి క్లికింగ్ ని ఉపయోగిస్తారు. కేవలం ఒక వాక్యాన్నే కాకుండా మొత్తం పేరాగ్రాఫ్ని కూడా సెలెక్ట్ (SELECT) చేయడానికి కూడా ఈ క్లికింగ్ ని వాడతారు. మీరొక వాక్యాన్నో, లైన్ నో క్లిక్ చేయగానే విండోస్ దానిని హైలైట్ (HIGH LIGHT) చేస్తుంది.

క్లిక్: మౌస్ ఎడమ బటన్ రెండు సార్లు నొక్కి వెంటనే వదలాలి - అందువల్ల సమాచారం, ఐకాన్లు తెరుచుకొని లోపల ఉన్న వాటిని చూపిస్తాయి.

డబల్ క్లిక్: గబ గబ రెండుసార్లు ఎడమ బటన్ నొక్కి వెంటనే వదిలేయాలి - ఒక చిన్న ఐకాన్ (MINIMIZE) పెద్దదిగా (MAXIMIZE) చేయడానికి, ఒకపదాన్ని సెలెక్ట్ చేయడానికి, ఏదైనా ఒక ఐకాన్ని ఎటువంటి స్టేప్ లు లేకుండా డైరెక్ట్ గా తెరవడానికి ఈ డబల్ క్లిక్ చేయాల్సి ఉంటుంది.

కుడివైపు బటన్ తో క్లిక్: మౌస్ కుడివైపు బటన్ ను నొక్కి వదలటం - దీనిని HIGHLIGHT (లేదా SELECT) చేయడానికి ఉపయోగిస్తారు. ఏ ఐకాన్ మీద క్లిక్ చేస్తే దానికి సంబంధించిన మెనూ (CONTEXT MENU) ని చూపిస్తుంది. త్వరగా సులభంగా పనులు చేసుకోవడానికి ఇది ఎంతో అనుకూలం.

డ్రాగ్ (DRAG): ఒక ఐకాన్ని ఒకచోటనుండి మరోచోటకు తీసుకెళ్ళాలంటే మౌస్ని డ్రాగ్ చేయాలి. ముందుగా ఏ ఐకాన్ని అయితే మీరు వేరే చోటకు తరలించాలనుకున్నారో ఆ ఐకాన్ మీద పాయింట్ని వుంచి మౌస్ ఎడమవైపు బటన్ని ప్రెస్ చేసి (నొక్కి) మౌస్ని వదలకుండా అలాగే ఆ ఐకాన్ని ఎక్కడయితే తీసుకెళ్ళాలనుకున్నారో అక్కడికి తీసుకెళ్ళిన తర్వాత మౌస్ బటన్ని వదిలెయ్యండి. మీరు తీసుకెళ్ళిన ఐకాన్ అక్కడే వుండిపోతుంది.

2.4. విండోస్ని ఎలా ఆపరేట్ చేస్తారు?

మీరు కంప్యూటర్ని ఆన్ చేయగానే విండోస్ అన్న బొమ్మ వచ్చిన తర్వాత ఈ క్రింది తెర ఆటోమాటిగ్గా వస్తుందని ఇంతకు ముందే వివరించాం.

స్క్రీన్ మీదున్న అన్ని ఐకాన్లను వదిలేసి క్రిందున్న TASK BAR ని చూడండి. అక్కడ START అనే ఐకాన్ కనిపిస్తుంది. ఇదే మన విండోస్ ని ఆపరేట్ చేయడానికి మూలం.

మీరు ఈ START ఐకాన్ మీద మాస్ తాలూకు పాయింట్ తో క్లిక్ చేయగానే మీకు కావాల్సిన డాక్యుమెంట్ గాని, ఫైలు గాని, ఆపరేట్ చేయడానికి వీలవుతుంది. సరే START ఐకాన్ మీద మీరు క్లిక్ చేశారు కదా! అప్పుడు మీముందు ఒక స్క్రీన్ ఇలా ప్రత్యక్షమవుతుంది.

విండోస్ ఒక ఫైలుగాని, ఇతర విండోలకు వెళ్ళాలంటే ఒకదానికొకటి దాటుకుంటూ వెళ్ళాలి. అలాగే పైన చూపించిన లిస్ట్ మాదిరిగా మీకు కావలసిన దానిని ఎంచుకొని మీరు ముందుకు వెళ్ళవచ్చు. ఉదాహరణకు మీరేదైనా ప్రోగ్రామ్స్ మొదలు పెట్టాలంటే, ఆల్ ప్రోగ్రామ్స్ ఐకాన్ మీద క్లిక్ చేయండి. అలాగే మీకు ఏదైనా సహాయం గాని, సందేహంగాని వస్తే HELP ఐకాన్ మీద ఇస్తున్నాం చూడండి.

ఆ లిస్ట్ లోని ఐకాన్ కి అర్థం ఇక్కడ క్లుప్తంగా ఇస్తున్నాం చూడండి.

ఆదేశం(COMMAND):	ఏమి చేస్తుంది?
ఇ-మెయిల్ (E-mail)	మెయిల్ చేయవచ్చు
ఇంటర్నెట్(INTERNET)	INTERNET లోకి వెళ్ళవచ్చు
ప్రోగ్రామ్స్ (PROGRAMS):	<p>మీ కంప్యూటర్లో ఏమేమి ప్రోగ్రామ్స్ వున్నాయో చూపిస్తుంది. ఇక్కడ ప్రోగ్రామ్లు అంటే రకరకాల అప్లికేషన్లు అన్నమాట. ఉదాహరణకు యం.ఎస్.వర్డ్, యం.ఎస్.ఎక్సెల్ లాంటివి మీరు విండోస్ నుండివాటిని చేరాలంటే ముందు ప్రోగ్రామ్స్ని క్లిక్చేయడం ద్వారా అసలు కంప్యూటర్లో ఏమేమి ప్రోగ్రామ్స్ ఉంటాయో తెలుసుకొని తద్వారా ఆయా ప్రోగ్రామ్స్ని క్లిక్ చేసి అందులోకి ప్రవేశించి పని చేసుకోవచ్చు.</p>
డాక్యుమెంట్స్(DOCUMENTS)	మీరింతకు ముందు సృష్టించిన డాక్యుమెంట్ల వివరాలను చూపిస్తుంది.
సెట్టింగ్స్ (SETTINGS)	కంప్యూటర్లో వున్న రకరకాల పరికరాల అమరిక ఈ సెట్టింగ్స్ ద్వారా చూడవచ్చు. ఈ సెట్టింగ్స్లోని కంట్రోల్ ప్యానల్ ద్వారా మనకు అన్ని వివరాలు తెలుస్తాయి.
కనుగొనుట (search or find)	మీకేమైనా డాక్యుమెంట్ గాని ఇతర వివరాలుగాని కన్పించలేదనుకోండి. అవి ఎక్కడవున్నాయో తెలుసుకోవాలంటే ఈ FIND ఐకాన్ మీద క్లిక్ చేస్తే సరిపోతుంది.
సాయం (HELP)	విండోస్లోని ఏదైనా పదానికి అర్థంగాని, అదెలా పని చేస్తుందో తెలుసుకోవాలంటే ఈ HELP ఐకాన్ మీద క్లిక్ చేసి కనుగొనవచ్చు.
పని చేయడం (RUN)	యం.యస్.డాస్. (MS DOS) కమాండ్స్ ఆధారంగా మీరేదైనా ప్రోగ్రామ్ గాని, ఫైల్ గాని ఓపెన్ చేయాలంటే ఈ RUN ఐకాన్ మీద క్లిక్ చేయాలి.
మూసెయ్యడం(SHUTDOWN)	రాత్రి పది కాగానే దుకాణదారులు షాపులు షట్టర్లు ఎలా మూసేస్తారో అలాగే కంప్యూటర్ని ఆఫ్ చేయాలంటే SHUTDOWN ఐకాన్ తో చేయగలం.

ఉదాహరణకు మనకు కంట్రోల్ ప్యానల్ ఆదేశం కావాలంటే చర్యలను క్లుప్త రూపంలో ఇలా వుంచవచ్చు.

START --> SETTINGS --> CONTROL PANEL

పైన చెప్పిన సంక్షిప్త వాక్యం సారాంశం ఏమిటంటే ముందుగా మనకు CONTROL PANEL కావాలంటే ముందుగా START బటన్ నొక్కి, ఆ తర్వాత SETTINGS ఐకాన్ మీద నొక్కితే అప్పుడే మనకు CONTROL PANEL వస్తుంది. దానిమీద క్లిక్ చేస్తే సరి. అలాగే మనకు కావల్సిన ఇతర సమాచారం, పైళ్ళు, ప్రోగ్రామ్స్ కోసం ఇలా సంక్షిప్తంగా పేర్కొంటే తేలికగా వుంటుంది. మీరు వాటి మీద వరసగా క్లిక్ చేసి చూడండి. మీకు అప్పుడు CONTROL PANEL తాలూకు విండో తెర వస్తుంది.

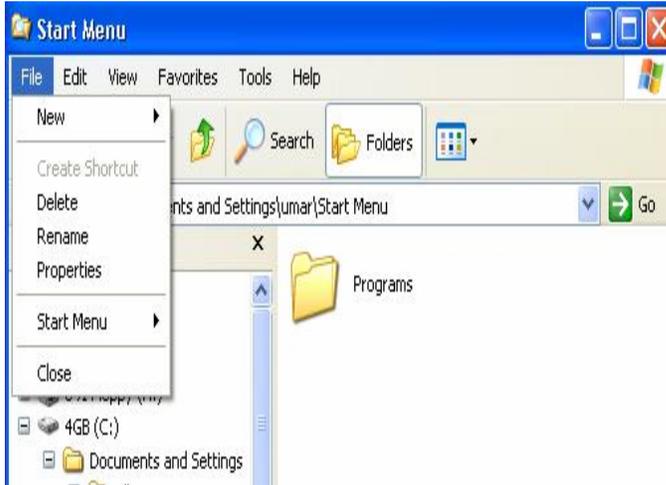
కేవలం మనం నడుపుతున్న ప్రోగ్రామ్ని చూపించడానికి మాత్రమే కాకుండా విండోస్ సైజుని పెంచడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా టైటిల్ బార్ ఉపయోగపడుతుంది. మీరు గమనించండి టైటిల్ బార్ కి పూర్తి కుడి వైపు మూడు చిన్న చిన్న బటన్స్ వుంటాయి.

అందులో మధ్య బటన్ మన విండోస్ సైజుని పెంచడానికి, అలాగే '-' అన్నబటన్ మన విండోస్ సైజుని తగ్గించడానికి ఉపయోగిస్తారు. ఇక 'X' మూడవదైన బటన్ నొక్కితే మనం ఇప్పుడు పనిచేస్తున్న విండోస్ నుండి బయటకి వస్తాము.

2.4.1. విండోస్ మెనూలను తెరవడం

మాస్ని ఉపయోగించి కేవలం ఐకాన్లని తెరవడం మాత్రమే కాకుండా విండోలోని ముఖ్యమైన మెనూల మీద కూడా క్లిక్ చేసి వాటిలో ఏ ఏ ఐటమ్స్ వున్నాయో కూడా గమనించవచ్చు. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది విండో తెరని చూడండి.

పైన ఇవ్వబడిన విండోస్ లో రెండవ అడ్డు తెరని గమనించండి. దీనిని మెనూబార్ అంటారు. ఇందులో మొదట వున్న ఐటమ్ పేరు ఫైల్ (FILE).

ఇంతకు ముందు వివరించినట్లుగా మౌస్ సహాయంతో పాయింటర్ ని ఈ ఫైల్ (FILE) మీద ఉంచి క్లిక్ చేస్తే చాలు. ఆ ఫైలు ఐటమ్ లో ఏమేమి విషయాలున్నాయో తెలుపుతూ నిలువుగా ఓ ఉపపట్టిక (SUB MENU) మనముందు ప్రత్యక్షమవుతుంది.

పై విండోస్ లో మీరు ఫైలులోని వివిధ అంశాల మీద పాయింటర్ ని వుంచి క్లిక్ చేస్తే తిరిగి వాటిలో ఏ డాక్యుమెంట్లు వున్నాయో తెలుస్తాయి. అందులో NEW అంటే కొత్త డాక్యుమెంట్ అని అర్థం. పాయింటర్ ని ఈ NEW మీద వుంచి క్లిక్ చేస్తే మన కోసం కంప్యూటర్ లో ఓ కొత్త డాక్యుమెంట్ ని సిద్ధం చేస్తుంది.

ఆ డాక్యుమెంట్ లో మనకు కావల్సిన సమాచారాన్ని టైప్ చేసుకోవచ్చు. ఇక్కడ గమనించవల్సిన విషయం ఏమిటంటే ఏదైనా డాక్యుమెంట్ లో సమాచారాన్ని టైపు చేయాలంటే తిరిగి కీబోర్డ్ సహాయంతోనే చేయాల్సి ఉంటుంది. మౌస్ ద్వారా మనం కేవలం ఐకాన్ లని తెరిచి చూడడమే కాని అక్షరాలను టైపు చేయలేము.

ఉప పట్టికలోని తర్వాత ఐటమ్ అయిన OPEN మీద క్లిక్ చేస్తే తిరిగి మనముందు మరొక విండో ప్రత్యక్షమవుతుంది. దాంతో అప్పటి వరకూవున్న ఫైళ్ళన్నీ మనముందు ప్రత్యక్షమవుతాయి. అందులో మనకు కావల్సిన ఫైలుని ఎన్నుకొని చూసుకోగలం. లేదా పనిచేసుకోగలం. తర్వాతి బటన్ అయిన SAVE మరియు SAVE AS లను డాక్యుమెంట్ ని నిలువ చేయుటకు ఉపయోగిస్తారు. ఆ తర్వాత ఐటమ్ అయిన CLOSE మీద క్లిక్ చేస్తే విండోస్ లోని ఆ డాక్యుమెంట్ మూసుకుపోతుంది. ఇక ఆఖరి ఐటమ్ అయిన EXIT బటన్ ద్వారా మనం విండోస్ ప్రోగ్రామ్ నుండి బయటకు వస్తామన్నమాట.

విండోస్ లోని మెనూబార్ లో ఫైల్ తర్వాత కనిపించేది EDIT మెనూ. డాక్యుమెంట్ లో మార్పులు, చేర్పులు చేసుకోవడానికి ఈ ఆదేశాన్ని ఉపయోగిస్తారు. ఈ EDIT ఆదేశం మీద క్లిక్ చేస్తే మీకు మరొక ఉపతర వస్తుంది. అందులో CUT అంటే మనకు అవసరంలేని సమాచారాన్ని తొలగిస్తుంది. COPY అంటే మనకు అదే సమాచారం ఇంకొక చోట అవసరమైతే కాపీ చేస్తుంది. ఇక PASTE అంటే CUT లో గాని, COPY వల్లగాని తొలగించబడిన సమాచారాన్ని మనకు కావల్సిన చోట అతికిస్తుంది. ఏది ఏమైనా ఈ CUT, COPY, PASTE ఆదేశాలు ఉపయోగించాలంటే కావల్సిన సమాచారాన్ని హైలైట్ (HIGHLIGHT) చేయాల్సి ఉంటుంది. ఆ తరువాత CUT, లేదా COPY మీద క్లిక్ చేయాలి. అప్పుడు మీరు అనుకున్న వాక్యం లేదా పేరాగ్రాఫ్ అక్కడ నుండి తొలగించబడుతుంది. ఒక్కోసారి మీరు తొలగించిన వాక్యం లేదా పేరాగ్రాఫ్ ని మరొక చోట ఉంచాలనుకోండి. అప్పుడు మీరు ఆ వాక్యాన్ని లేదా పేరాగ్రాఫ్ ని ఎక్కడ ఉంచాలనుకుంటున్నారో అక్కడ కర్సర్ ని ఉపయోగించి మెనూలోని PASTE మీద క్లిక్ చేయాలి.

ఇక విండోస్ లోని మెనూ బార్ లో మూడవదయిన VIEW లోకి వద్దాం. VIEW అంటే దృశ్యాన్ని కాంచడం. అంటే ఇందులో మనం ఏ ఫైల్ నయితే తెరుస్తామో దానిలోని సమాచారాన్ని అనేక రూపాలలో చూస్తాం. ఉదాహరణకు అందులోని విషయాలను నిలువుగా ఉంచడం, వివిధ ఐకాన్ లని పెద్దవి చేయడం, వాటినే అవసరాన్ని బట్టి చిన్నవిగా చేయడం లాంటి పనులన్నింటినీ ఈ VIEW ద్వారా ఏర్పడిన ఉపపట్టిక (SUB MENU) ద్వారా చేయగలం. ఇక తర్వాత బటన్ హెల్ప్ (HELP). కంప్యూటర్ ఆపరేట్ చేసినప్పుడు మనకు ఎన్నో సందేహాలు వస్తూ ఉంటాయి. ఉన్నట్లుండి కంప్యూటర్ లో ప్రోగ్రాం మధ్యలో తప్పు రావచ్చు. అలాంటి సమస్యల పరిష్కారాలకు మనల్ని ఆదుకునే సదుపాయమే ఈ HELP మెనూ.

ఈ **HELP** మెనూ ద్వారా కంప్యూటర్‌కి సంబంధించిన ప్రతి విషయానికి నిర్వచనం దగ్గరనుండి వివిధ కమాండ్‌లను ఉపయోగించడం వరకూ మనం తెలుసుకోవచ్చు. అలాగే మనకు **HELP** లోన ఏదైనా విషయాన్ని కాపీ చేసుకోవాలంటే నిరభ్యంతరంగా చేసుకోవచ్చు.

చివరగా మరో విషయం! మీరు విండోస్‌ని ప్రారంభించడానికి **START** బటన్ మీద క్లిక్ చేశారు. దాంతో ఉపమెనూ నిలువుగా పరుచుకుంటుంది. మీరు ఉన్నట్లుండి మనసు మార్చుకున్నారు. **START** బటన్ ద్వారా వచ్చిన నిలువు సబ్ మెనూని కాన్సిల్ (విరమించుకోవడం) చేసుకోవాలనుకున్నారు. అప్పుడు మీరు పాయింటర్‌ని ఆ సబ్ మెనూ బయటకు తీసుకెళ్ళి మాస్‌తో క్లిక్ చేస్తే ఆ ఉపమెనూ తొలగిపోయి మీరు తిరిగి **START** దగ్గరకు వస్తారు. అన్నట్లు మరో విషయం! మీరు సబ్ మెనూలో దేనినయినా తెరవాలనుకుంటే మాస్‌తో దానిమీద క్లిక్ చేసి, మాస్‌ని గట్టిగా నొక్కి పట్టుకోవాలి. లేకపోతే మాస్ క్రిందికి జారిపోయి ఇతర ప్రోగ్రాంల మీదకు జారిపోతుంది.

2.4.2. విండోస్‌లో ప్రధాన బొమ్మలు (ICONS) - ఉపయోగాలు

రకరకాల ఐకాన్లు, వాటి ఉపయోగాలు గురించి తెలుసుకుందాం. ఇంతకు ముందే వివరించినట్లుగా విండోస్ ప్రారంభించగానే ఈ క్రింది విధంగా తెర వస్తుంది.

చిత్రం. విండోస్‌లోని ప్రధాన బొమ్మలు

ఇప్పుడు పైతెరలో ఒక్కో ఐకాన్ గురించి వివరంగా తెలుసుకుందాం. పై ఐకానులు తెరవాలంటే మీరు నేరుగా మాస్ పాయింటర్‌ను ఆయా ఐకాన్లమీద వుంచి రెండుసార్లు వెంటవెంటనే (డబుల్ క్లిక్) క్లిక్ చేయండి.

గమనిక: పైఐకాన్లని తెరవడానికి **START** క్లిక్ చేయాల్సిన అవసరంలేదు.

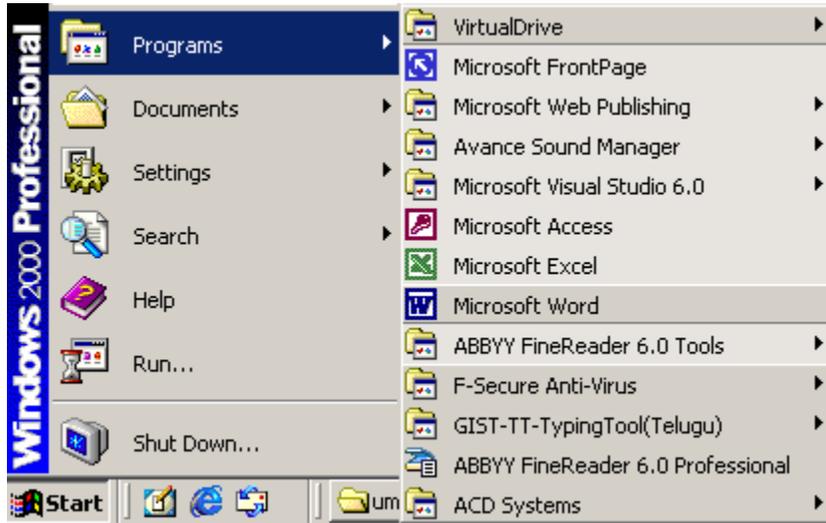
MY COMPUTER: మాస్‌ని ఈ ఐకాన్ మీద రెండు సార్లు క్లిక్ చేస్తే మన కంప్యూటర్‌లో ఏమేమి విషయాలు మరియు పరికరాలు ఉన్నాయో తెలుస్తుంది.

NETWORK NEIGHBOURHOOD: మన కంప్యూటర్ కి కలపబడిన లేక అనుసంధానం చేయబడిన ఇతర కంప్యూటర్ లో ఏమేమి సదుపాయాలు లేక వనరులు వున్నాయో ఈ ఐకాన్ ని రెండుసార్లు క్లిక్ చేస్తే తెలుస్తుంది.

RECYCLE BIN: పనికిరాని వస్తువులను ఒకపెట్టెలో వేసి అటకమీద పడేసిన మాదిరిగా ఈ **RECYCLE BIN** పనిచేస్తుంది. ఒకోసారి మనకు కొన్ని పైళ్ళు అవసరం కాకపోవచ్చు. దాంతో పూర్తిగా చెరపకుండా (**DELETE** చేయకుండా) వాటిని తాత్కాలికంగా మన పనికి అంతరాయం లేకుండా వేరే చోటకు తరలిస్తాము. దానిని **RECYCLE BIN** అని అంటాము. ఒకోసారి అలా **DELETE** చేయబడిన పైళ్ళు మనకు అవసరం వచ్చినప్పుడు ఈ **RECYCLE BIN** అనే ఐకాన్ మీద రెండు సార్లు వెనువెంటనే (డబుల్ క్లిక్) క్లిక్ చేసి మనకు అవసరమైన పైలుని తిరిగి పొందగలము. మిగతా వాటి గురించి తర్వాత చదువుదాం.

2.4.3. ప్రోగ్రాంని చూడడం ఎలా?

క్రింది బొమ్మలో చూపించిన విధంగా ముందుగా **START** బటన్ ని క్లిక్ చేయాలి. తర్వాత ప్రోగ్రామ్స్ ని క్లిక్ చేయాలి. మనకు కావల్సిన ముఖ్య విభాగాలు మరొక సబ్ మెనూలో కనిపిస్తాయి.

చిత్రం. విండోస్ 98 లేదా 2000 లో ప్రోగ్రాంలను చూడటం

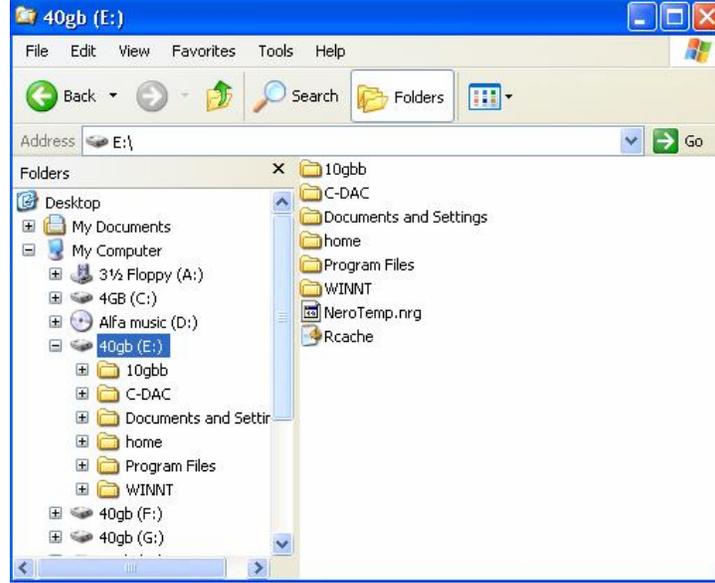
చిత్రం. విండోస్ xp లో ప్రోగ్రాంలను చూడడం

పైతెరలో కుడివైపు ఉన్న సబ్ మెనులో మీకు కావల్సిన ప్రోగ్రాం మీద క్లిక్ చేస్తే మీముందు ఆ ప్రోగ్రాం తెరుచుకుంటుంది. ఉదాహరణకు ఈ అధ్యాయం తరువాత రాబోయే ఆధ్యాయాలైన యం.ఎస్.వర్డ్, యం.ఎస్.ఎక్సెల్, యం.ఎస్.పవర్ పాయింట్ లాంటి ప్రోగ్రామ్లలోకి డైరెక్ట్ గా వెళ్ళి మీకు కావల్సిన ప్రోగ్రామ్లు చేసుకోవచ్చు. ప్రోగ్రామ్ మెనూను క్లిక్ చేస్తే ఎన్నో ప్రోగ్రాంలు వస్తాయి. వాటిలో మీకు కావల్సిన వాటిపైన క్లిక్ చేస్తే మరెన్నో ప్రోగ్రాంలు వస్తాయి. వాటిలో మీకు కావల్సిన వాటిపైన క్లిక్ చేసి మీరు ఆయా ప్రోగ్రాంలోకి వెళ్ళిపోవచ్చు.

2.4.4. ఫైలుని చూడడం ఎలా?

విండోస్ ఫైళ్ళని చూడడానికి ఒకటికంటే ఎక్కువ పద్ధతులు వుంటాయి. అలాగే మీరు ఫైళ్ళని MY COMPUTER ద్వారా కాకుండా డైరెక్ట్ గా చూడాలంటే ఈ క్రింది పద్ధతి ద్వారా చూడవచ్చు.

1. ముందుగా **START** మీద **రైట్ బటన్**ను క్లిక్ చేయాలి.
 2. తర్వాత **WINDOWS EXPLORER** మీద క్లిక్ చేయాలి.
- అప్పుడు ఈ క్రింది స్క్రీన్ ప్రత్యక్ష మౌతుంది.

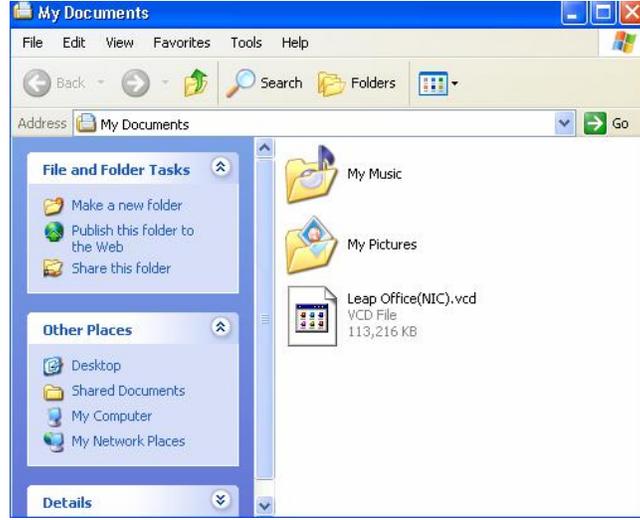

అప్పుడు అందులో కుడివైపునున్న రకరకాల విషయాలమీద మీకు కావల్సిన దానిని ఎన్నుకొని క్లిక్ చేయండి. అలాగే డిస్కో డ్రైవ్లు, ఫోల్డర్లు గల బటన్లు ఎడమ ప్రక్కన కనిపిస్తాయి. మీ అవసరాన్ని బట్టి వాటిని తెరవండి. ఉదాహరణకి 40gb(E) డ్రైవ్ మీద క్లిక్ చేస్తే రకరకాల ఫోల్డర్లు, ఫైళ్ళు వస్తాయి. వాటిలో మీకు కావల్సిన వాటిపైన క్లిక్ చేసి సమాచారాన్ని చూడగలం.

డాక్యుమెంట్ ని తెరచుట (OPEN)

డాస్లో ఓ డైరెక్టరీని లేక ఫైల్ని తెరిచినట్లే, విండోస్లో మాస్ సహాయంతో తేలికగా ఫైల్ను లేదా డాక్యుమెంటును తెరవవచ్చు. అయితే విండోస్లో వున్న సదుపాయం ఏమిటంటే డాస్లో మాదిరిగా కాకుండా విండోస్లో ఎన్నో పద్ధతులు ద్వారా డాక్యుమెంటును తెరవవచ్చు. అవి.

1. డాక్యుమెంట్ మెనూని ఉపయోగించి డాక్యుమెంట్ ని తెరచుట (Opening a document by using the Document Menu)

1. ముందుగా **START** బటన్ మీద క్లిక్ చేయాలి.
2. ఆ తర్వాత **MYDOCUMENT** బటన్ మీద క్లిక్ చేయాలి.
3. అప్పుడు తెరుచుకున్న రెండో ఉపపట్టిక (**SUB MENU**) లో మీకు కావల్సిన డాక్యుమెంట్ మీద క్లిక్ చేయాలి.

టూల్ బార్ లోని **FILE** మెనూ నుండి డాక్యుమెంట్ ని తెరుచుట

1. **FILE** మెనూ మీద క్లిక్ చేయాలి.
2. అప్పుడు ఏర్పడిన **OPEN** లోని ఫైల్ ని ఎన్నుకొని దానిమీద క్లిక్ చేయాలి.

మైకంప్యూటర్ (**MY COMPUTER**) ఐకాన్ నుండి డాక్యుమెంట్ ని తెరచుట

విండోస్ తెరవగానే కన్పించే మొదటి ఐకాన్ అయిన మైకంప్యూటర్ మీద వెంటనే రెండుసార్లు డబుల్ క్లిక్ చేస్తే చాలు. అప్పుడు రకరకాల ఐకాన్లు, బొమ్మల సముదాయంతో మైకంప్యూటర్ విండో తెరుచుకుంటుంది. ఆ విండోలో మీ ఫైల్ ఏ డిస్క్ లో వుందో క్లిక్ చేస్తే చాలు. రకరకాల ఫైళ్ళలో మీ ఫైలుని తేలికగా ఎన్నుకోవచ్చు.

ఇక్కడ మనం ఒకసారి **My Computer** లో వున్న వివరాల గురించి చూద్దాం.

ఐకాన్

 3 1/2 Floppy (A:)
(3.5 ఫ్లాపీ)

ఐకాన్ విధులు

మీ కంప్యూటర్ లో వున్న 3.5 ఇంచ్ గల ఫ్లాపీ డ్రైవ్ వున్న వివరాలను తెలుపుతుంది. దీనికి ఫ్లాపీ A డ్రైవ్ గా పరిగణిస్తారు.

 హార్డ్ డిస్క్: కంప్యూటర్ లో అంతర్భాగమైన హార్డ్ డిస్క్ లో వున్న ఫైళ్ళు, ప్రోగ్రామ్ల వివరాలను ఇది చూపిస్తుంది.

 కాంపాక్ట్ డిస్క్: మీ కంప్యూటర్లో కనుక సిడి రామ్ డ్రైవ్ గనక ప్రవేశపెట్టినట్లయితే వాటి వివరాలను ఈ ఐకాన్ చూపిస్తుంది.

 Control Panel కంట్రోల్ ప్యానల్: విండోస్ లో అతి ముఖ్యమైనది ఈ విభాగం.

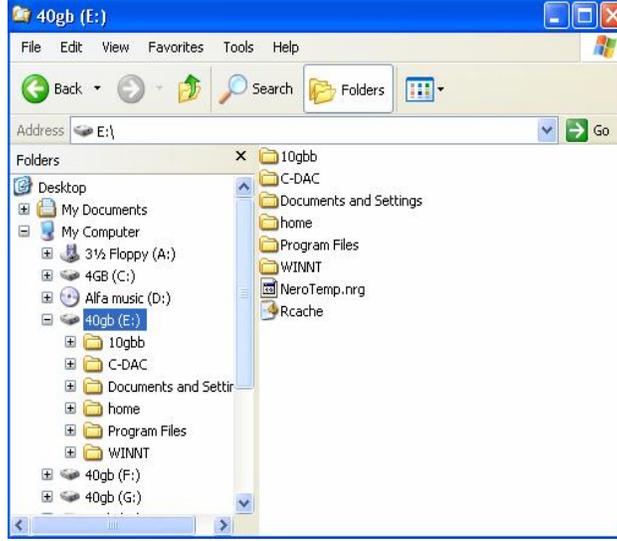
 Printers and Faxes ప్రింటర్ : మీ డాక్యుమెంట్ ముద్రణకు సంబంధించిన వివరాలను ఈ ఐకాన్ చూపిస్తుంది.

2.4.5. విండోస్ డేటా పూర్తి స్వరూపాన్ని చూపడం (WINDOWS EXPLORER)

అసలు విండోస్లో రకరకాల డ్రైవ్లయిన హార్డ్ డిస్క్, ఫ్లాపీ డ్రైవ్, కాంపాక్ట్ డిస్క్లలో ఏవి ఫోల్డర్లు (డైరెక్టరీలు) వున్నాయో, తిరిగి వాటిలో ఏమేమి ఫైళ్ళు, డాక్యుమెంట్లు వున్నాయో ఓ నిర్దిష్టమైన స్వరూపంలో మనకు చూపడానికే WINDOWS EXPLORER అనే శక్తివంతమైన సాధనం వుంది. దీనిలో మొత్తం డేటా స్వరూపాన్ని మీరు చూడగలరు. అందువల్ల ఏ ఫైలు ఎక్కడుందో తేలికగా మీరు గుర్తించి దానిని తెరవగలరు. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే డాస్లోని మీరు TREE ఆదేశాన్ని ఉపయోగించి డేటా మొత్తం స్వరూపాన్ని (STRUCTURE) చూస్తామో అలా విండోస్లో ఈ WINDOWS EXPLORER విండో ద్వారా డేటా విశ్వ స్వరూపాన్ని చూడగలరు. ఒకవిధంగా చెప్పాలంటే దీనిని చెట్టు (TREE) తో పోల్చవచ్చు. ఒకచెట్టుకు ఎన్ని కొమ్మలుంటాయో, ఒక కొమ్మకు ఎన్ని ఆకులు ఉంటాయో, అదే విధంగా ఈ విండోస్ ఎక్స్ప్లోరర్లో డ్రైవ్లు, ఫోల్డర్లు, ఫైళ్ళు కనిపిస్తాయి.

1. ముందుగా **START** బటన్ మీద **రైట్ బటన్ క్లిక్** చేయాలి.
2. అప్పుడు ప్రక్కనే ఏర్పడిన సబ్ మెనూలోని **WINDOWS EXPLORER** మీద క్లిక్ చేయాలి. అప్పుడు మీముందు క్రింది విధంగా **WINDOWS EXPLORER** తెరుచుకుంటుంది.

విండోలో మీకు కావల్సిన ఫోల్డర్, ప్రోగ్రామ్ల మీద క్లిక్ చేస్తే అవి మీముందు విచ్చుకొని అందులో వున్న వివరాలు కనిపిస్తాయి. తిరిగి వాటిలో మీకు కావల్సిన ఫైల్ మీద క్లిక్ చేస్తే సరిపోతుంది. అలా మీకు ఏ డ్రైవ్ ఏ ఫోల్డర్లో ప్రోగ్రామ్లున్నాయో తిరిగి ఆయాఫోల్డర్ల, ప్రోగ్రామ్లలో ఏవే వైళ్ళు, ఇతర విషయాలు వున్నాయో మొత్తం విండోస్ స్వరూపాన్ని కళ్ళకు కట్టినట్లుగా చూపిస్తాయి.

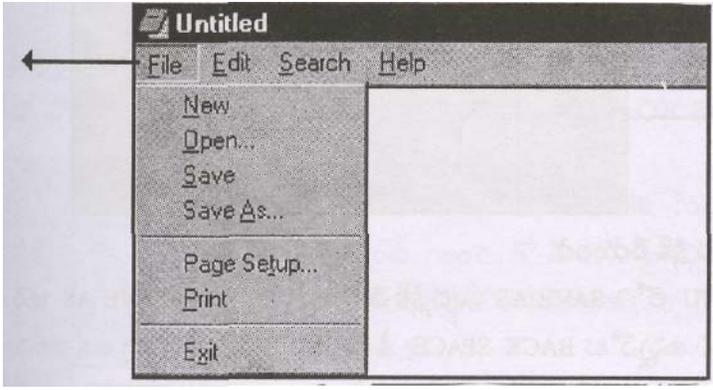
2.4.6. ఫోల్డర్ (డైరెక్టరీ) ని సృష్టించుట

విండోస్ డైరెక్టరీలను ఫోల్డర్లు అంటారు. ఫోల్డర్ అంటే ఒకే విభాగం లేక ఒకే వ్యక్తికి సంబంధించిన వైళ్ళు సముదాయం. ఇప్పుడు ఒక కొత్త ఫోల్డరు లేక డైరెక్టరీని ఎలా సృష్టించాలో చూద్దాం.

1. ముందుగా విండోస్ EXPLORER ని ఓపెన్ చేయండి. అంటే START --> WINDOWS EXPLORER మీద క్లిక్ చేయండి.
2. WINDOWS EXPLORER లో ఏ డ్రైవ్లో మీరు డైరెక్టరీని సృష్టించుకోవాలో నిర్ణయించుకోండి.
3. తర్వాత ఫైల్ మెనూ (FILE MENU) ని ఓపెన్ చేసి అందులో NEW మీద క్లిక్ చేయండి.
4. అప్పుడు మీముందు ఓ సబ్ మెనూ వస్తుంది. అందులో FOLDER అన్నదాని మీద క్లిక్ చేయండి.
5. వెంటనే మీముందు FOLDER తాలూకూ విండో ఏర్పడుతుంది. అదే మీరు సృష్టించిన కొత్త ఫోల్డర్ (డైరెక్టరీ) దానికి ఓ పేరుని సూచించండి.

2.4.7. వైళ్ళని సృష్టించుట (CREATING FILES):

విండోస్లో ఫోల్డర్ని సృష్టించడం అయ్యాక వైళ్ళని ఎలా సృష్టించాలో తెలుసుకుందాం. మామూలుగా ఏ విండోలోనుంచయినా మెనూబార్ లో వున్న FILE మీద క్లిక్ చేస్తే ఓ సబ్ మెనూ వస్తుంది.

అందులో **NEW** ని ఎన్నుకోండి. మీ ముందు ఖాళీ విండోతెర వర్పడుతుంది. దానిలో మీకు కావల్సిన సమాచారాన్ని నింపండి.

లేదా

మాస్ రైట్ బటన్ క్లిక్ చేయండి. అందులో **new** మీద క్లిక్ చేయండి. అప్పుడు రకరకాల ఐకాన్లు కనిపిస్తాయి. అందులో మీకు కావలసినదాని మీద క్లిక్ చేస్తే కొత్త ఫైలు ఓపెన్ అవుతుంది.

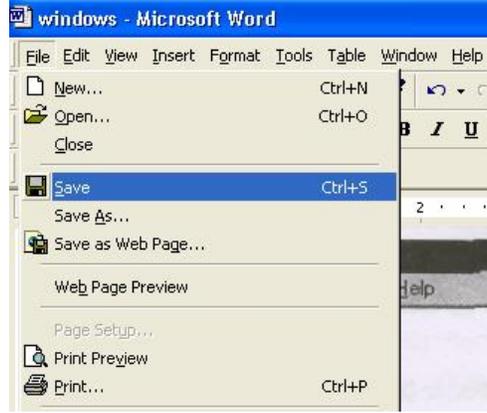

మీరు సమాచారం నింపిన ఫైల్‌ని నిలువ (**SAVE**) చెయ్యాలి కదా! అందుకోసం మీరు **SAVE** మీద క్లిక్ చేస్తే మీముందు **SAVE** అనే బాక్స్ వస్తుంది. అందులో ఏ డ్రైవ్ క్రింద మీఫైల్‌ని ఉంచదలుచుకున్నారో పేర్కొనండి. మీ ఫైలు అందులో ఉండిపోతుంది.

ఆ తర్వాత కొంతకాలానికి దానితో అవసరం పడి దానిని తెరవాలనుకున్నారనుకోండి అప్పుడు మీరు **FILE** --> **OPEN** మీద క్లిక్ చేస్తే సరిపోతుంది.

ఇంతకు ముందే సిద్ధంగా వుంచిన డాక్యుమెంట్‌లోని మార్పులను నిలువ చేయుట (To save changes in an existing document)

మీరు కాపీచేసిన డాక్యుమెంట్ నిలువ చేయాలంటే ఈ క్రింది పద్ధతి ద్వారా చేయవచ్చు.

ఫైల్ మీద క్లిక్ చేస్తే ఓ సబ్ మెనూ వస్తుంది. దానిలో **SAVE** కమాండ్ మీద క్లిక్ చేస్తే మీ ఫైలు కంప్యూటర్ లో నిలువ (**SAVE**) వుంటుంది.

2.4.8. సరికొత్త డాక్యుమెంటును నిలువ (**SAVE**) చేయడం :

1. ముందుగా ఫైల్ మీద క్లిక్ చేయండి.
2. అప్పుడు **SUB MENU** లోని **SAVE AS** మీద క్లిక్ చేయండి. అప్పుడు **SAVE AS** అనే తెర వస్తుంది. ఆ తెరలో **FILE NAME** అని ఉన్నచోట **BACK SPACE** ను ఉపయోగించి ఉన్న అక్షరాలను తొలగించి మీరు ఫైలుకు ఏ పేరు ఇవ్వదలచుకున్నారో దానిని టైప్ చేయండి. ఉదాహరణకు **VINEELA** అనే పేరు ఆఫైలుకు ఉంచారనుకోండి. వెంటనే **VINEELA** అనే ఫైల్ మీ కంప్యూటర్లో వుంటుంది. ఆతర్వాత **SAVE** బటన్ మీద క్లిక్ చేయండి.

అప్పుడు మీరు **VINEELA** అనే ఫైల్ మీ కంప్యూటర్ లో వున్నదీ, లేదో పరీక్షించుకోవడానికి మెనూ బార్ లోని **FILE --> OPEN** మీద క్లిక్ చేయండి. మిగిలిన అన్నీ పైళ్ళతోపాటు **VINEELA** అనే ఫైల్ కూడా ఉండటం గమనించండి.

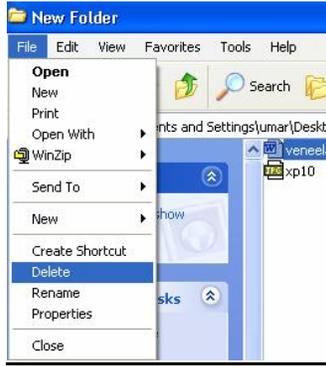
2.4.9. పైళ్ళని, ఫోల్డర్లని నిర్వహించే పద్ధతి (**ORGANIZING FILES AND FOLDERS**)

ఇక్కడ మనం సమాచారాన్ని కంప్యూటర్లో ఓ క్రమ పద్ధతిలో నిర్వహించే పద్ధతులు చూద్దాం.1. ఫైలునిగాని, ఫోల్డర్నిగాని తరలించుట లేదా కాపీచేయుట. (**TO MOVE OR COPY A FILE OR FOLDER**).

1. ముందుగా **MY COMPUTER** మీద క్లిక్ చేయండి. అప్పుడు అందులో మీరు తరలించాల్సిన షైళ్ళని, లేదా ఫోల్డర్లని కనిపెట్టి దానిని క్లిక్ చేయండి. ఉదాహరణకు “వినీల” అనే షైలుని తరలించాలనుకోండి.
2. **EDIT** బటన్‌ని క్లిక్ చేయండి. అందులో షైలుని తరలించడానికి **CUT** మీద క్లిక్ చేయండి.
3. పై వినీల డాక్యుమెంట్‌ను మీరు ఏ డాక్యుమెంట్‌లో అయితే ఉంచదలచుకున్నారో ఆ డాక్యుమెంట్ ను ఓపెన్ చెయ్యండి. ఉదాహరణకు **Sai Siva Letter** ఓపెన్ చేసి అందులో **Edit** మీద క్లిక్ చేసి తద్వారా వచ్చే ఉపపట్టికలోని **paste** మీద క్లిక్ చేయండి.

2. షైల్‌ని లేదా ఫోల్డర్‌ని తొలగించడం (TO DELETE A FILE OR FOLDER):

1. ముందుగా **MY COMPUTER** మీద రెండుసార్లు క్లిక్ చేయండి. అందులో మీరు ఏ షైల్‌ని లేదా ఫోల్డర్ నయితే తొలగించాలనుకున్నారో దాని మీద క్లిక్ చేయండి.
2. ఆ తర్వాత **EDIT** లోని **DELETE** ని క్లిక్ చేయండి. మీకు కావల్సిన షైలు తొలగించబడుతుంది.

తొలగించబడిన షైళ్ళు ఏమవుతాయి?

మీరు తొలగించిన షైళ్ళన్నీ (పనికిరాని వస్తువులన్నీ అటకమీద వేసినట్లు) **RECYCLE BIN** అనే ఆదేశంలో వుంటాయని ఇంతకు ముందే చదివాం. అంటే మీరు ఒకసారి పొరపాటున షైళ్ళని తొలగిస్తే వాటిని **RECYCLE BIN** నుండి తెరిచి చూపవచ్చు.

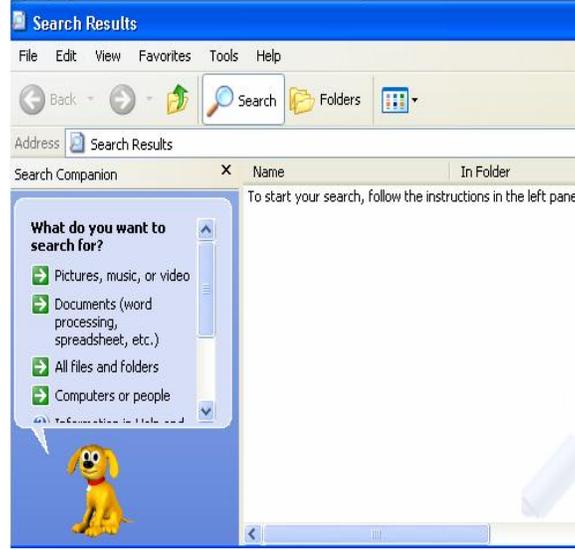
అయితే మీ హార్డ్‌డిస్క్‌లో ఒక్కోసారి స్థలం లేనప్పుడు ఈ **RECYCLE BIN** ని అప్పుడప్పుడు ఖాళీ చేస్తుండాలి. అప్పుడు మాత్రమే షైళ్ళు ఈ **RECYCLE BIN** లోకి వెళ్ళవు. అది నేరుగా తొలగించబడతాయి.

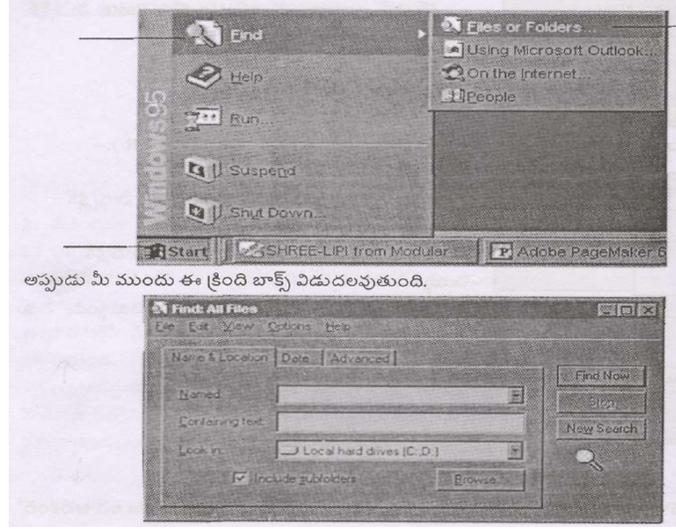
2.4.10. మీ కంప్యూటర్‌లో విషయాన్ని కనిపెట్టడం (FINDING SOMETHING ON YOUR COMPUTER)

ఒక్కోసారి మీకు కావల్సిన డాక్యుమెంట్‌గాని, ఫోల్డర్‌గాని మీ కంప్యూటర్‌లో ఎక్కడుందో తెలుసుకోవాలంటే ఈ క్రింది ఆదేశాల సముదాయాన్ని ఉపయోగించవచ్చు.

విండోస్ **XP** అయితే సెర్చ్ నొక్కగా నే క్రింది చిత్రం కనిపిస్తుంది. అందులోని ఆల్ ఫైల్స్ & ఫోల్డర్స్ నొక్కగానే మరో చిత్రం కనిపిస్తుంది. అందులో మనకు కావలసిన ఫైలు పేరు టైపు చేసి సెర్చ్ బటన్ నొక్కగానే కంప్యూటర్లో మన ఫైలు ఎక్కడవుందో చూపుతుంది.

START -->ALL FILES OR FOLDERS

విండోస్ 98 లేదా 2000 అయితే

START --> FIND --> (FILES OR FOLDERS)

ఇప్పుడు చూడండి దానికి పట్టిక రూపంలో ఎలా ఆకారం ఇవ్వాలో!

ఫైబాక్స్లో మీరు **NAME** (పేరు) అన్న కాలమ్ ఎదురుగా మీకు కావల్సిన ఫైలు లేదా ఫోల్డర్ పేరు టైప్ చేసి, **BROWSE** బటన్ మీద క్లిక్ చేయండి. ఆతర్వాత **FIND NOW** అన్న బటన్ మీద క్లిక్ చేయండి. అప్పుడు మీకు కావల్సిన సమాచారం మీకు లభ్యమవుతుంది.

2.4.11. సహాయం తీసుకోవడం (GETTING HELP)

మీరు విండోస్ మీద పనిచేస్తున్న అప్పుడు మీకు మధ్యలో ఎన్నో సందేహాలు రావచ్చు. అప్పుడు మీరు సహాయం (**HELP**) కోసం చూస్తారు. ఈ నేపథ్యంలో కంప్యూటర్లోనే మీకు సహాయం చేయడానికి **HELP** అనే ఆదేశం వుంది.

ఈ **HELP** ఆదేశం వల్ల మీ సందేహాలు నివృత్తి చేసుకోవచ్చు. విండోస్ని ఎలా ఆపరేట్ చేయాలో, ఒక ప్రోగ్రామ్ని ఎలా మొదలుపెట్టాలో దగ్గరనుండి మీకే సమస్య వచ్చినా **HELP** ఆదేశం ద్వారా మీకు పరిష్కారం లభించగలదు.

ఇందుకు మీరు చేయాల్సిందల్లా ఈ క్రింది ఆదేశం సముదాయాన్ని అనుసరించడమే!

START --> HELP అప్పుడు ఒక తెర మీ ముందు ప్రత్యక్షమవుతుంది. మీకు ఏ విషయాలలో సందేహం వచ్చిందో, ఆవిషయం మీద క్లిక్ చేస్తే తిరిగి తెర మీదున్న విషయాలు మాయమయి అదే టాపిక్కు సంబంధించిన విషయాలు మరింత లోతుగా మీముందు ప్రత్యక్షమవుతాయి.